

การถ่ายภาพบุคคล เรื่อง “บ้านของคนไร้บ้าน”
PORTRAIT PHOTOGRAPHY TITLED “A HOME OF HOMELESS”

นางสาวโสรยา เขียวอ่อน

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการถ่ายภาพ ภาควิชาศิลปะ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์
การถ่ายภาพบุคคล เรื่อง “บ้านของคนไร้บ้าน”
PORTRAIT PHOTOGRAPHY TITLED “A HOME OF HOMELESS”

นางสาวโสรยา เขียวอ่อน
Ms. SORAYA KEIWON

ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาการถ่ายภาพ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์..... *Dr. Kittichai Ketsamkarn* วันที่ 17 ต.ค. 63

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย เกษมศานต์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	การถ่ายภาพบุคคล เรื่อง “บ้านของคนไร้บ้าน” PORTRAIT PHOTOGRAPHY TITLED “A HOME OF HOMELESS”
ชื่อ	นางสาวโสรยา เขียวอ่อน
รหัสประจำตัว	59020424
สาขาวิชา	การถ่ายภาพ
ภาควิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย เกษมศานต์

บทคัดย่อ

ข้าพเจ้ามีความสงสัยเสมอเมื่อพบเจอกับคนไร้บ้านที่นอนตามพื้นที่สาธารณะต่างๆ และยังคงเป็นคำถามค้างคาใจข้าพเจ้าว่าทำไมพวกเขาเหล่านี้ถึงไร้บ้านเพราะที่ผ่านมามีโอกาสที่จะเข้าไปถามหรือศึกษาปัญหาจริงจัง เวลาข้าพเจ้าเดินทางไปสถานที่ต่างๆ แล้วเจอคนนอนตามท้องถนน เนื้อตัวสกปรกมอมแมม ข้าพเจ้ามีคำถามมากมายเกิดขึ้นและนั่นคงเป็นเพราะ “คนเหล่านี้ น่าสนใจ” การที่ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคนไร้บ้านอาจเป็นเรื่องแปลกของใครหลายคนที่ยังคงมีอคติ และมีมายาคติที่ไม่ดีต่อคนไร้บ้าน ว่าอาจเกิดอันตราย อย่าไปใกล้คนพวกนั้นเลย ซึ่งข้าพเจ้านั้นคิดว่า คนเหล่านี้ อาจจะได้มีพิชภัยอย่างที่หลายๆคนมองว่าอันตราย ข้าพเจ้าจึงต้องการจะศึกษาเรื่องราวของพวกเขาว่าทำไมจึงตัดสินใจทิ้งบ้าน เพื่อมาเป็นคนไร้บ้าน และคำว่าบ้านของบุคคลเหล่านี้หมายถึงอะไรกันแน่ ข้าพเจ้าจึงต้องการหาความหมายที่แท้จริงของ บ้าน ของคนไร้บ้าน ผ่านภาพถ่ายของข้าพเจ้า

ภายในศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วยขั้นตอนกระบวนการสร้างภาพ บทสัมภาษณ์บุคคลไร้บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลช่างภาพผู้เป็นตัวอย่าง เกิดเป็นการนำเสนอภาพถ่ายที่บอกเล่าเรื่องราวชีวิตของคนไร้บ้าน ซึ่งไม่เพียงแต่บอกเล่าเรื่องราวของคนไร้บ้านอย่างเดียว แต่ยังสะท้อนปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เป็นปัญหา มาอย่างช้านาน ไม่ว่าจะรัฐบาลไหนหรือยุคสมัยไหนก็ไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นไปได้ และยังคงมีจำนวนคนไร้บ้านหรือคนเร่ร่อนเพิ่มมากขึ้นทุกวัน

โดยโครงการศิลปนิพนธ์ จะประกอบไปด้วย ภาพอัดขยายจำนวน 15 ภาพ ขนาด 16 x 24 นิ้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปินพจน์ชั้นนี้จะไม่สามาถสำเร็จผลไปได้ด้วยดี หากขาดความช่วยเหลือและความกรุณาจากทุกๆฝ่าย ทั้งการให้คำแนะนำ การชี้แนะ การสละเวลาเพื่อช่วยเหลือในการทำงาน การให้กำลังใจไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ข้าพเจ้าขอกล่าวขอบคุณบุคคลดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์สาขาวิชาการถ่ายภาพ และคณะกรรมการทุกท่าน สำหรับคำแนะนำคำติที่ ทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นภาพในมุมมองที่ต่างกันอย่างออกไป ออกมาจากกรอบที่ข้าพเจ้าได้ขีดจำกัดให้กับตัวเอง

ขอขอบคุณอาจารย์กิตติชัย เกษมศานต์ สำหรับคำปรึกษา คำแนะนำ การติดตามงาน การควบคุมทิศทางของงานให้เป็นไปตามแผนที่วางเอาไว้ และคอยเสนอวิธีการแก้ปัญหาต่างๆให้ การตรวจสอบงาน ครั้งแล้วครั้งเล่า ศิลปินพจน์นี้จะสำเร็จไม่ได้เลยหากขาดความกรุณาจากอาจารย์

ขอขอบคุณคุณแม่ วลัยลักษณ์ เขียวอ่อน ที่ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ กำลังใจและคอยรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้าเสมอ

ขอขอบคุณ คุณรุ่งรุจ ชันแก้ว ที่เป็นผู้ช่วย ขับรถรับส่ง และเป็นผู้ดูแลความปลอดภัยให้ข้าพเจ้าในการออกพื้นที่ที่เสี่ยงอันตราย ทั้งยังคอยรับฟังปัญหาที่เข้ามาในชีวิต

โสธยา เขียวอ่อน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	9
1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ	9
1.2 วัตถุประสงค์	9
1.3 แนวความคิด	9
1.4 แรงบันดาลใจ	9
1.5 รายละเอียดทางเทคนิค	10
1.6 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย	10
1.7 คุณค่าของผลงาน	10
1.8 ปัญหาที่คาดว่าจะเกิด และวิธีการแก้ไข	10
บทที่ 2 ข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงาน	11
เหตุผลของการเลือกเป็นคนไร้บ้าน	13
อาหารสำหรับคนไร้บ้าน	14
วิถีชีวิตคนไร้บ้าน	14
สถานที่พักพิงของคนไร้บ้าน	15
คนไร้บ้านกับปัญหาช่วงเคอร์ฟิว	15
บทความที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจ	16
ช่างภาพที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน	19
สรุปและวิเคราะห์ผลงานของช่างภาพ	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน	28
3.1 ขั้นตอนการวางแผน	28
3.2 ขั้นตอนการเก็บภาพผลงาน	28
3.3 การเลือกภาพและการจัดตำแหน่งของภาพ	34
3.4 การตกแต่งภาพ	34
บทที่ 4 ผลงานจริง	36
บทที่ 5 บทสรุป	51
5.1 สรุปผลการทำงาน	51
5.2 ปัญหาในการทำงานและวิธีการแก้ไข	51
5.3 ข้อเสนอแนะ	51
5.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	51
บรรณานุกรม	53
ประวัติผู้วิจัย	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1	14
2	14
3	19
4	21
5	21
6	22
7	23
8	25
9	25
10	26
11	26
12	28
13	28
14	29
15	29
16	29
17	30
18	30
19	31
20	31
21	31
22	31
23	31
24	31
25	32
26	32
27	33
28	33 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
29	33
30	33
31	34
32	35
33	35
34	36
35	37
36	38
37	39
38	40
39	41
40	42
41	43
42	44
43	45
44	46
45	47
46	48
47	49
48	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนเหล่านี้ไม่ได้มีพิษภัยตั้งคนทั่วไปเข่าว่ากัน และนี่คือแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องการถ่ายภาพเรื่องบ้านของคนไร้บ้าน

1.5 รายละเอียดทางเทคนิค

1.5.1 ใช้ลักษณะการจัดองค์ประกอบภาพและเทคนิคแบบ Portrait Photography เช่นการเน้นคนเป็นหลัก และถ่ายให้กว้างให้เห็นสภาพแวดล้อม ซึ่งข้าพเจ้าใช้แสงแฟลชยิงเข้าไปในลักษณะตรง

1.5.2 ขนาดของภาพอัดขยายทั้งหมดอยู่ในขอบเขต 16 X 24 นิ้ว จำนวน 15 ภาพ

1.6 แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1.6.1 หาข้อมูลและสอบถามแหล่งข้อมูลจากหลายๆหน่วยงาน

1.6.2 ลงพื้นที่กลุ่มคนไร้บ้าน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และพื้นที่โดยรอบเมือง

1.6.3 บันทึกภาพ

1.6.4 จัดการไฟล์ภาพ แต่งภาพตามความเหมาะสม

1.6.5 พิมพ์อัดขยายภาพ

1.7 คุณค่าของผลงาน

การถ่ายภาพชุดนี้ต้องการที่จะเป็นตัวช่วยให้คนในสังคมเปลี่ยนแนวคิดการมองคนไร้บ้านที่ภายนอกอาจน่ากลัวและอันตรายให้เข้าไปในคนไร้บ้านมากขึ้น ทั้งยังเข้าใจมุมมองคำว่าบ้านในความคิดคนไร้บ้านมากขึ้น

1.8 ปัญหาที่คาดว่าจะเกิด และวิธีแก้ปัญหา

1.8.1 การสื่อสารกับคนไร้บ้าน อาจอธิบายจุดประสงค์ที่ต้องการให้คนไร้บ้านเข้าใจยาก

1.8.2 ความปลอดภัย

1.8.3 ปัญหาช่วงเคอร์ฟิว เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้การทำงานช้าและลำบากมาก สถานที่ที่คนไร้บ้านอาศัยหลับนอนปิด และถูกทางรัฐจัดระเบียบ ทำให้หาตัวได้ยากมากขึ้น

1.8.4 การถ่ายตอนกลางวัน ทำให้ควบคุมแสงได้ยาก สถานที่แต่ละที่อุณหภูมิแสงแตกต่างกันมาก
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่าย การค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงาน

2.1 เหตุผลของการเลือกเป็นคนไร้บ้าน

จากการพูดคุยกับกลุ่มคนไร้บ้านทำให้ทราบว่า การที่ออกมาใช้ชีวิตอยู่นอกบ้านเพราะเขาไม่ต้องการเป็นภาระของครอบครัว บางกลุ่มมีปัญหาและมีโรคประจำตัวทำให้อยู่กับครอบครัวไม่ได้ บางคนออกจากบ้านมาโดนขโมยกระเป๋า พอเป็นเวลานานหลายปีทำให้ขาดสิทธิทางทะเบียนราษฎร และสิ่งที่สำคัญคือพวกเขาต้องการอิสระ ไม่ได้ต้องการความช่วยเหลือ เขาขอเพียงอย่างเดียวอย่างมาจับเท่านั้นเอง

คนไร้บ้าน (homeless) เป็นคนกลุ่มหนึ่งที่ใช้ชีวิตในพื้นที่สาธารณะทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ผู้คนในส่วนใหญ่ในสังคม เข้าใจว่าคนไร้บ้านมีลักษณะเช่นเดียวกับคนเร่ร่อนขอทาน หากแต่งานศึกษา “โลกของคนไร้บ้าน” ของบุญเลิศ วิเศษปรีชา ที่ให้ภาพเชิงลึกในชีวิตของคนไร้บ้าน ก็ทำให้เราเห็นว่า คนไร้บ้านแตกต่างจากคนเร่ร่อนขอทานเพราะพวกเขาส่วนใหญ่ต่างมีศักยภาพในการประกอบอาชีพ ทั้งการเก็บของเก่า การรับจ้าง และการค้าขายเล็กๆ น้อยๆ

“คนไร้บ้าน” เป็นปรากฏการณ์สามารถพบได้ในเมืองใหญ่ต่างๆ พวกเขาเป็นคนที่จัดได้ว่า อยู่สุดขอบและมีความยากจนสุดของเมือง และแทบจะปราศจากหลักประกันความมั่นคงในชีวิต ผู้คนส่วนใหญ่มักคิดว่า “คนไร้บ้าน” มาจากผู้ไร้ประสิทธิภาพในการทำงานจนทำให้ชีวิตต้องไร้บ้าน หากแต่ในความเป็นจริง “คนไร้บ้าน” มีที่มาหลากหลาย ส่วนหนึ่งพวกเขาเป็นผู้ที่ประสบกับปัญหาโครงสร้างทางครอบครัวและสังคมเศรษฐกิจจนต้องออกมาไร้บ้าน แม้จะมีศักยภาพในการทำงานอยู่ก็ตาม ส่วนหนึ่ง เป็นผู้ที่ประสบปัญหาในชีวิตและไร้ทางออกให้กับตนเอง อีกส่วนหนึ่ง เป็นกลุ่มที่พบกับความแร้นแค้นของภูมิภาคจำเป็นต้องออกมามหาความหวังและความอยู่รอดในเมืองใหญ่ ทั้งถาวรและบางฤดูกาล

ในแง่ “คนไร้บ้าน” จึงไม่แตกต่างจากคนปกติทั่วไป และทุกคนอาจมีโอกาสเป็น “คนไร้บ้าน” ได้เช่นเดียวกัน กระนั้นก็ดี จากความเป็นคนชายขอบที่ยากจนสุดของสังคม และไร้ทุนทางสังคมวัฒนธรรมในการช่วยเหลือเยียวยาการใช้ชีวิต ทำให้คนไร้บ้านต้องประสบปัญหาต่างๆ ที่มีความไม่เป็นธรรมทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากสังคมตัวอย่างเช่น

ปัญหาประการแรก ที่พบในกลุ่มคนไร้บ้านส่วนใหญ่ คือ ความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยเฉพาะบริการด้านสุขภาพที่เป็นความต้องการพื้นฐานของคนส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้ ไม่เพียงคนไร้บ้านจะไม่สามารถเข้าถึงกลไกสนับสนุนด้านสุขภาพเฉกเช่นเดียวกับคนทำงานหรือมนุษย์ทั่วไปได้เท่านั้น หากแต่การเข้าถึงแม้เพียงบริการสุขภาพพื้นที่ก็ดูจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะคนไร้บ้านส่วนใหญ่ได้ประสบปัญหาการไม่มี “บัตรประชาชน” อันเป็นเครื่องมือในการรับรองสิทธิพื้นฐาน

การไม่มี “บัตรประชาชน” ของคนไร้บ้านนี้ มีสาเหตุมาทั้งจากการสูญหายเป็นเวลานาน และการปราศจากบัตรตั้งแต่เด็กจนโต อุปสรรคในการรับรองและพิสูจน์ตัวตนที่ต้องใช้การรับรองหลายด้าน ได้ทำให้คนไร้บ้านส่วนใหญ่ล้มเลิกความหวังในการครอบครองบัตรประชาชน อันส่งผลให้พวกเขาประสบปัญหาในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของรัฐ และใช้ชีวิตโดยปราศจากการดูแลสนับสนุนด้านสาธารณสุข

ปัญหาประการที่สอง คือ การเข้าถึงแหล่งทุนในการตั้งต้นประกอบอาชีพ ที่แม้ปัจจุบันจะมีกองทุนและแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำที่สนับสนุนการประกอบอาชีพของทั้งรัฐและเอกชน และคนไร้บ้านจำนวนหนึ่งได้ยกระดับหรือมีศักยภาพในการเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก หากแต่การที่ปราศจาก “บ้าน” และ “บัตร” ได้ทำให้โอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนของพวกเขาได้หมดไป อันส่งผลให้โอกาสในการยกระดับคุณภาพชีวิตหดแคบลงไปด้วย ถึงแม้คนไร้บ้านจำนวนหนึ่งหันไปพึ่งพากับเงินกู้นอกระบบ หากแต่ด้วยต้นทุนทางการเงินที่สูงจากระบบดังกล่าวก็ได้ทำให้พวกเขาอยากที่จะยกระดับทางเศรษฐกิจของตนเอง

นอกจากนี้ ในส่วนของการออมและการเก็บหอมรอมริบ ที่แม้คนไร้บ้านส่วนใหญ่มีความต้องการเก็บออมในชีวิตเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่ด้วยสภาพการใช้ชีวิตที่ต้องหลบนอนในที่สาธารณะ ก็ได้ทำให้พวกเขาต้องประสบกับอันตรายและความกลัวในการเก็บเงินไว้จำนวนมากไว้กับตัว และ “คนไร้บ้าน” ส่วนใหญ่มักมีปัญหาในการเข้าถึงระบบการออมของสถาบันการเงิน

ปัญหาประการที่สาม อาจเป็นพื้นฐานของเกือบทุกปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น คือ ทักษะคติในทางลบต่อคนไร้บ้าน ของสังคมส่วนใหญ่และหน่วยงานภาครัฐจำนวนหนึ่ง อันส่งผลให้เกิดการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ของคนไร้บ้าน การเลือกปฏิบัติ และการใช้หรือสนับสนุนการใช้ นโยบายที่ไม่เป็นธรรมกับคนไร้บ้าน ตัวอย่างเช่น นโยบายการจัดระเบียบพื้นที่และความเรียบร้อยของเมืองที่ได้รับการสนับสนุนจากสังคมส่วนหนึ่ง ที่ในอีกมุมได้เบียดบังการใช้ชีวิตของคนไร้บ้านในที่สาธารณะ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาคือปัญหาที่คนไร้บ้านต้องประสบ และแสดงให้เห็นถึงผลจากความไม่เป็นธรรมทางนโยบายและกฎหมายของรัฐ ที่นำไปสู่การเลือกปฏิบัติและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มคนใน ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังคมไทย โดยเฉพาะกลุ่มคนไร้บ้านที่ปราศจากต้นทุนทางสังคมในการต่อรองกับรัฐเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิและการเข้าถึงบริการของรัฐ ในทางเดียวกัน มุมมองในทางลบต่อคนไร้บ้านก็ได้เป็นพื้นฐานต่อการเลือกปฏิบัติและความไม่เป็นธรรมต่อคนไร้บ้านในหลายกรณี

ในแง่นี้ การแก้ไขปัญหาคอนไร้บ้านจึงไม่เพียงแต่การดำเนินด้วยการสงเคราะห์ความต้องการพื้นฐานในชีวิตเท่านั้น หากแต่รวมไปถึงการเสริมพลังและสร้างกลไกสนับสนุนคนไร้บ้านให้สามารถมีชีวิตอยู่อย่างสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ ภายใต้การลักษณะการใช้ชีวิตในพื้นที่สาธารณะ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎหมายและนโยบายที่เอื้อต่อการเข้าถึงบริการของรัฐจากทุกกลุ่มคนด้วยความไม่ซับซ้อนของการได้มาซึ่งบริการ

ท้ายที่สุด ทศนคติและความเข้าใจต่อคนไร้บ้านในฐานะผู้ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากโครงสร้างสังคมเศรษฐกิจอันไม่เป็นธรรม/เหลื่อมล้ำ และการปราศจากกลไกทางสวัสดิการในการรองรับผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าว จะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่ส่งต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการให้คุณค่าและความคะเนถึงต่อคนไร้บ้าน

ที่มา (www.bangkokbiznews.com , 2563)

2.2 อาหารสำหรับคนไร้บ้าน

"ภาพรวมในปัจจุบันมีความวุ่นวายมาก 1.มีผู้เข้ามาบริจาคหลายกลุ่ม ซึ่งการแจกค่อนข้างไร้ระเบียบ ขาดการวางแผนบริหารจัดการ เช่น กลุ่มหนึ่งยื่นแจกอาหารที่ลานคนเมือง อีกกลุ่มมาถึงก็จอดรถแจกตรงฝั่งเสาชิงช้า คนไร้บ้านจึงวิ่งกรูกันไปแย่งรับของ เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ นอกจากนี้ยังพบว่ามีกรทึงขยะเรี่ยราด สร้างความสกปรก เพราะหลังแจกเสร็จ ไม่มีถังขยะรองรับ หรือเดินตรวจตราเก็บกวาดให้เรียบร้อย 3.หลังจากทราบว่ามีกรแจกของที่ลานคนเมืองทุกวัน ทำให้คนไร้บ้านจำนวนมากเข้ามาปักหลักรอรับของบริจาคไม่ไปไหน เกิดปัญหาตามมาคือ ไปนอนหน้าเกะกะหน้าบ้านคนอื่น ทึงขยะขยับ่ายไม่เป็นที่เป็นทาง บางกลุ่มตั้งวงกินเหล้าเสียงดัง ทะเลาะวิวาทกันเอง ทำให้ชาวบ้านรู้สึกไม่ปลอดภัย

เริ่มมีการตั้งกลุ่มคล้ายมาเฟีย โดยคนไร้บ้านที่มีลักษณะเป็นหัวโจกจะจัดระเบียบกันเองด้วยการใช้ความรุนแรง มีพฤติกรรมเรียกรับผลประโยชน์ เช่น ให้พวกพ้องตัวเองแข่งคิวเพื่อรับของก่อน หรือนำของแจกบางส่วนไปขายต่ออีกทอดหนึ่ง ระยะเวลาหลังเริ่มมีการเข้ามาต่อว่าพวกเราว่าซักช้า ไม่ทันใจ เหมือนไปแย่งบทบาทการจัดการของพวกเขา ได้เถียงปะทะคารมกัน สุดท้ายคุยไม่รู้เรื่อง เลยตัดสินใจย้ายมาแจกที่บ้านอิมใจ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เนื่องจากเป็นสถานที่ปิดซึ่งกม.จัดเตรียมไว้ให้ สามารถดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ง่ายกว่าลานคนเมือง"

เอกสารนี้เป็นเอกสารทศนวงวิสาทรเพื่อการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 วิถีชีวิตคนไร้บ้าน

ทำไมกลุ่มคนไร้บ้านถึงยอมให้คนภายนอกมองว่า พวกตนเป็นคนน่ารังเกียจเสื้อผ้าไม่สะอาดเนื้อตัวมอมแมม เพราะหากเขาจะอาบน้ำก็ต้องเสียเงินค่าอาบน้ำครั้งละ 20 บาท เพราะไม่มีห้องน้ำ สาธารณะที่รัฐจัดไว้ให้บริการแก่ประชาชน มีแต่ต้องเสียเงินเมื่อเข้าไปใช้บริการ จึงทำให้กลุ่มคนไร้บ้านต้องเก็บเงินที่มีเพียงน้อยนิดไว้กินในวันต่อไป ยอมให้สังคมมองว่าพวกตนเป็นพวกขี้เกียจไม่รู้จักรักทำกิน ซึ่งจะมีสักกี่คนที่เข้าใจว่าทำไมกลุ่มคนไร้บ้านถึงต้องเลือกงาน เขาไม่ได้เลือกงานแต่เลือกคนที่จะไปทำงาน ด้วยหากจะไปทำงานกับใครพวกเขาต้องมั่นใจว่าจะไม่โดนโกงค่าจ้างและรู้จักกับนายหน้าที่จะพาไปทำงาน เพราะที่ผ่านมาพวกเขาทำงานฟรีมาเยอะจึงทำให้กลัวในการที่จะไปทำงานกับคนที่ไม่รู้จักรัก ด้วยเหตุนี้ทำให้กลุ่มคนไร้บ้านต้องไปนอนตามสวนสาธารณะ หรือสถานีขนส่งหมอชิต สถานีรถไฟหัวลำโพง แทนห้องเช่าที่พวกเขาคงไม่มีเงินจะไปเช่านอนได้ คงไม่มีใครอยากใช้สายลมเป็นมุ้งและและท้องฟ้าเป็นหลังคาบ้าน หากพวกเขาเลือกได้คงอยากมีชีวิตที่สุขสบาย เหมือนคนอื่นทั่วไป

ที่มา (www.voicelabour.org , 2558)

ภาพที่ 1 คนไร้บ้านบริเวณสถานีรถไฟหัวลำโพง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของมูลนิธิเพื่อคนไร้บ้านที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 สถานที่พักพิงของคนไร้บ้าน

หัวลำโพง ย่านหัวลำโพง หน้าบันไดทางลงรถไฟฟ้าใต้ดินสถานีหัวลำโพงมีไฟฟ้าที่ส่องสว่างตลอดทั้งคืน ตั้งแต่สองทุ่มเป็นต้นไป เหล่าคนไร้บ้านเลือกที่จะใช้พื้นที่ตรงนี้เป็นห้องนอนกลางแจ้ง แม้จะมีเสียงรถราที่วิ่งตลอดคืนก็ตาม พื้นที่ตรงนี้ปลอดภัยเมื่อเทียบกับพื้นที่โดยรอบหัวลำโพง

ราชดำเนิน ย่านถนนราชดำเนินเป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่คนไร้บ้านนิยมอาศัยหลับนอนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ไม่ได้มีคนไร้บ้านเท่านั้น ยังมีหญิงขายบริการที่ตั้งร้านนวดบังหน้า

สนามหลวง ย่านนี้ถือเป็นย่านที่คนไร้บ้านนิยมใช้นิยามกันแต่ก่อน แต่ ณ ปัจจุบันพอมิให้เห็นประปรายเพราะปัจจุบันเจ้าหน้าที่รัฐเข้มงวดกับพื้นที่บริเวณนี้มาก

2.4.1 คนไร้บ้านกับปัญหาช่วงเคอร์ฟิว

ช่วงระยะเวลาการระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่ประชาชนจำเป็นต้อง อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ ตามสโลแกนของภาครัฐและเอกชน และตามกฎหมาย พ.ร.บ.โรคติดต่อ และ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ซึ่งการเน้นให้ประชาชนอยู่บ้านเป็นหลักปฏิบัติสำคัญในการหลีกเลี่ยงโรคระบาดร้ายแรงอย่างไวรัสชนิดนี้ ไม่ให้ผู้คนออกมาสัญจรรวมตัวกันมากๆ เพราะไม่รู้ว่ามีใครติดเชื้อไวรัสหรือไม่ ขณะที่การทำงานใดสามารถทำที่บ้านได้ก็ให้ทำงานที่บ้านหรือ Work from Home อย่างไรก็ตาม มีประชาชนกลุ่มหนึ่งซึ่งมิใช่แค่ไม่สามารถทำงานที่บ้านได้เท่านั้น แม้แต่อยู่บ้านก็ไม่ได้ เพราะพวกเขาหรือเธอไม่มีบ้านอยู่

คนไร้บ้าน คนไร้ที่พึ่ง คนเร่ร่อน เป็นกลุ่มคำที่มีความหมายคล้ายกันที่เราใช้เรียกพวกเขา ถือเป็นส่วนสำคัญที่ภาครัฐและเอกชนต้องเข้าไปดูแลช่วยเหลือ ให้พวกเขาหรือเธอมีชีวิตที่ดีขึ้นเท่าเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม โดยเฉพาะในช่วงภาวะวิกฤติเช่นนี้ การดูแลช่วยเหลือยิ่งสำคัญต่อชีวิตเป็นอย่างมาก ในการทำอะไรให้คนกลุ่มนี้มีความเป็นอยู่ที่ปลอดภัยจากไวรัสในวันที่ไม่มีบ้านอยู่ และได้รับความคุ้มครองไม่ถูกจับกุมด้วยเหตุประกาศเคอร์ฟิวเพราะไม่มีบ้านให้กลับ

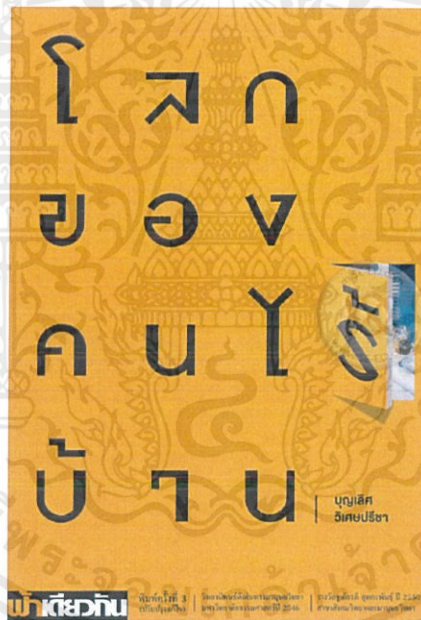
เบื้องต้นสำนักงานบริหารนโยบายของนายฯ ได้ร่วมกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เรียนเชิญภาคประชาสังคมหรือเอ็นจีโอที่ทำงานกับพี่น้องคนเร่ร่อน คนไร้บ้านอยู่แล้ว ซึ่งประกอบด้วยมูลนิธิกระจกเงา, มูลนิธิอิสรชน, มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย และมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก มาร่วมกันหารือกับภาควิชาการ คือ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ในการลงพื้นที่ไปพบคนเหล่านี้ ปกติกลางวันจะหาตัวยาก เขาไปทำงานรับจ้าง เก็บขยะ อะไรก็แล้วแต่ ต้องเจอตัวเขาเวลากลางคืน ก็จะติดเรื่องเคอร์ฟิวอีก เราจึงได้เข้าไปพบกับศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือ ศบค. ด้านความมั่นคง เพื่อไปชี้แจงให้ฟังว่าลักษณะของคนกลุ่มนี้เรามียุทธศาสตร์ต้องตรึงพื้นที่ไว้ จะมีเอ็นจีโอและเจ้าหน้าที่ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของรัฐร่วมกันลงพื้นที่ไปดูแล แจกจ่ายสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันตัวหลังเวลา 22.00 น. ซึ่งติดเคอร์ฟิว ก็ไปชี้แจงเขา ปรากฏว่าสำเร็จ ฝ่ายความมั่นคงออกเป็นข้อกำหนดยกเว้นสำหรับ ผู้ให้บริการคนไร้ที่พึ่ง สามารถทำงานได้โดยไม่ติดเคอร์ฟิว ในแง่กฎหมายนี่ภาครัฐเอื้ออำนวยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเอ็นจีโอ หน่วยงานของรัฐ ใครก็แล้วแต่ได้เข้าไปดูแลคนเหล่านี้ด้วย

ที่มา (www.thaipost.net , 2563)

2.5 บทความที่นำมาเป็นแรงบันดาลใจ

‘โลกของคนไร้บ้าน’ ในบทกล่าวนำของหนังสือเล่มนี้ นิธิ เอียวศรีวงศ์ ได้เขียนไว้อย่างน่าสนใจว่า “อันที่จริงบ้าน อยู่กันอย่างเป็นครอบครัวเดี่ยวหรือขยายก็ตาม เป็นความปกติสุขในตัวเอง หรือเพราะเราสถาปนาความปกติสุขขึ้นจากการจัดระเบียบสังคมให้ทุกมีบ้านกันแน่ เช่น รัฐควบคุมและให้บริการประชาชนได้โดยอาศัยบ้านเป็นฐานอย่างหนึ่ง ความสัมพันธ์ทางสังคมหรือวัฒนธรรมของเราก็ต้องอาศัยบ้านเป็นฐานอย่างหนึ่งเหมือนกัน และด้วยเหตุตั้งนั้น พอใครไม่มีบ้านขึ้นมา เราจึงหงุดหงิดเพราะไม่รู้จะเชื่อมโยงสัมพันธ์กับหมอนนั้นอย่างไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนไร้บ้านในสังคมปัจจุบันมีภาระต้องพิสูจน์ความเป็นคนของตัวเองอย่างมาก เพราะเรามักปล่อยให้ค่าความเป็นคนแก่บ้านเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายมนุษย์ ใครไม่มีบ้านจึงสิ้นความเป็นมนุษย์ไปด้วย”

‘โลกของคนไร้บ้าน’ คือวิถยานิพนธ์ของบุญเลิศ วิเศษปรีชา อาจารย์ประจำคณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่พาเราไปสำรวจความซับซ้อนในชีวิตของเหล่าคนไร้บ้านซึ่งขอย่อยออกเป็นหลายระดับครับ และถ้าหากว่าตามที่อาจารย์นิติได้เขียนไว้ ภาระที่คนไร้บ้านต่างต้องแบกรับคือการต้องคอยพิสูจน์ตัวเองต่อสังคมที่ยังขาดความเข้าใจ

บุญเลิศชี้ให้เห็นว่า การเกิดขึ้นของคนไร้บ้านนั้นซับซ้อนเกินกว่าจะอธิบายแค่ว่าเป็นข้อผิดพลาดส่วนบุคคล หรือเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง แค่อ่างใดอย่างหนึ่ง แต่เกิดจากซ้อนทับกันหลายๆ มิติ กล่าวคือ คนไร้บ้านอาจเกิดจากผลพวงของวิกฤตชีวิต การตกงาน หรือร่างกายพิการ ซึ่งนั่นก็ไม่ได้หมายความว่าเงื่อนไขแค่นี้จะผลักดันให้เขากลายเป็นคนไร้บ้านในทันที แต่เมื่อพวกเขาไม่มีญาติพี่น้อง หรือเครือข่ายสังคมคอยช่วยเหลือ ไม่มีสวัสดิการจากภาครัฐมาดูแล และเมื่อการพยายามดิ้นรนของพวกเขาไม่ประสบผลสำเร็จ พวกเขาจึงกลายเป็นคนไร้บ้าน เพียงแต่อีกปัญหาหนึ่งที่ผู้เขียนชี้ให้เห็นจากการลงพื้นที่สำรวจคือ ความเปราะบางของสถาบันครอบครัว คนไร้บ้านหลายๆ คน ต้องออกมาเร่รอนเพราะครอบครัวของเขาล้มเหลวในการประคับประคองสมาชิกไว้ยามที่ใครสักคนประสบปัญหา

บุญเลิศจำแนกลักษณะร่วมของคนไร้บ้านออกเป็นสี่ข้อด้วยกัน นั่นคือ 1. ขาดเครือข่ายติดคอยสนับสนุน เมื่อพวกเขาโดดเดี่ยว และไม่อาจจัดการวิกฤติในชีวิตได้ด้วยตัวคนเดียว ต่างกับคนในสลัมที่อย่างน้อยก็ยังมีสายใยครอบครัวไว้คอยช่วยเหลือระหว่างกัน 2. วุฒิการศึกษาต่ำ ตั้งแต่จบระดับประถมไปจนถึงมัธยมปลาย แต่ผู้เขียนเองก็เคยเจอคนไร้บ้านที่เคยเรียนถึงระดับมหาวิทยาลัยเช่นกัน แต่ก็เรียนไม่จบ 3. การขาดทักษะฝีมือ อาจเห็นว่ามีคนไร้บ้านที่รับงานก่อสร้าง หรืองานช่าง แต่พวกเขาก็ไม่ใช่แรงงานที่มีความชำนาญ เป็นแรงงานไร้ทักษะ ที่ไม่ได้รับประกันว่าผู้จ้างจะจ่ายเงินจ้างต่อเมื่องานหนึ่งๆ สิ้นสุด 4. การไม่มีทุนทางเศรษฐกิจ เพราะแม้ว่าอาชีพหาบเร่จะเป็นงานที่ไม่ต้องมียุติการศึกษาก็สามารถทำได้ เพียงแต่คนไร้บ้านไม่มีทุนพอที่จะทำการลงทุน เป็นเหตุให้ขาดโอกาสจะยกระดับฐานะของตัวเอง

แต่พ้นไปจากปัจจัยเชิงบุคคล เมืองเองก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดคนไร้บ้าน ด้วยเพราะการแสวงหาที่อยู่อาศัยสำหรับคนจนนั้นยากขึ้นมาก ซึ่งก็เป็นสาเหตุจากการไม่มีที่ดินว่างในเมืองสำหรับการบุกเบิก จากการศึกษาที่ดินเองมีราคาสูงขึ้น และเจ้าของที่ดินก็ไม่ยอมให้มีการบุกเบิกหรือเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างสนามหลวงจึงกลายเป็นพื้นที่ของคนไร้บ้าน เพียงแต่พวกเขาก็ไม่อาจลงหลักปักฐานได้อยู่นอกจากการที่คนไร้บ้านเข้าไปอาศัยอยู่ในที่ดินรกร้าง หรือตามตึกเก่าๆ และปลูกบ้านอย่างง่ายซึ่งก็คือเพิงกระต๊อบมุงผ้าใบ อีกปัญหาหนึ่งคือ ตลาดที่อยู่อาศัยมีราคาแพงขึ้น ทำให้คนไร้บ้านไม่สามารถจะจ่ายค่าที่อยู่ได้ไหว

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทว่าเรื่องราวของคนไร่บ้านนั้นซับซ้อนเกินกว่าเหตุปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมา ด้วยเพราะพวกเขาเองก็มีความพยายามที่จะนิยามคุณค่าของชีวิต ซึ่งในทางหนึ่งก็คือการหาคำตอบให้กับการถูกตั้งคำถามในการให้ความหมายกับตัวเองนั้นกล่าวได้ว่าผูกโยงอยู่กับวิธีการหาเลี้ยงชีพอย่างมีนัยยะสำคัญ ไร่ คนไร่บ้านไม่ได้หมายความว่าไม่มีรายได้เสมอไป แต่ก็เช่นกันที่ในคนไร่บ้านเองก็มีกลุ่มที่ไม่แสวงหารายได้ใดๆ เช่นกัน กล่าวได้ว่าในโลกของคนไร่บ้านเองก็มีชนชั้น ซึ่งบุญเลิศได้แบ่งออกอย่างคร่าวๆ ดังนี้

คนเดินชนดั่งค์ หรือพวกที่เดินไปขอเงินคนอื่นตรงๆ และคอยปั่นเรื่องหลอกหลวง เช่น ไม่มีเงินกลับต่างจังหวัด การหารายได้จากกิจการโกหกของคนกลุ่มนี้ไม่เพียงแค่สร้างความรำคาญให้กับคนที่ถูกขอเท่านั้น แต่ยังส่งผลให้ภาพลักษณ์ของคนไร่บ้านถูกมองในแง่ลบอีกด้วย คนเดินชนดั่งค์จึงมักถูกกีดกันจากกลุ่มคนไร่บ้านอื่นๆ

ผี หรือคนที่ไม่ทำงานประจำ ซึ่งก็แยกย่อยออกได้ตามลักษณะงานที่ทำ หรือวิธีการที่ได้เงินมา อย่างเช่น พวกที่รอจะได้เงินหรืออาหารจากการแจกทานเพียงอย่างเดียว และกลุ่มที่ทำงานไม่ประจำอย่าง คนแจกใบปลิว หรือคนขายของมือสอง

ในส่วนระดับกลาง และระดับสูงจะถูกแบ่งจากการมีทุน โดยระดับกลางก็เช่น คนหาของเก่าที่ไม่มียอดเงิน หรือคนขายกระดาษพลาสติกกรองนึ่งทุนน้อย ซึ่งเพราะรายได้ที่ไม่มากนัก พวกเขาจึงมีระดับที่ไม่ต่างกับผีสักเท่าไร ยังคงต้องอาศัยกินข้าวจากวัด ต่างกับคนไร่บ้านระดับสูงที่ก็คือกลุ่มที่มีมรดกเงินเป็นของตัวเอง หรือกลุ่มคนขายกระดาษพลาสติกกรองนึ่งที่มีทุนมากหน่อย โดยคนกลุ่มนี้จะไม่ซื้อข้าวกินเองและไม่ยอมไปรอข้าวแจกเพราะไม่ยอมไปปะปนตัวเองกับชนชั้นอื่นๆ

ทว่าถึงที่สุดแล้ว แม้คนไร่บ้านจะดูใช้ชีวิตไปวันๆ อย่างไม่หลงหลักปักแหล่ง หากก็ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะไร้สิ้นซึ่งความหวัง พวกเขาต่างต้องการมีที่อยู่แน่นอน มีครอบครัวที่ดี เพียงแต่ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะมันเป็นวิธีที่เขาจะจัดกับสถานการณ์ที่ชีวิตไม่เหลือทางเลือกแล้วก็เท่านั้น คนไร่บ้านไม่ได้หมายถึงคนไร่หวัง และเพราะมนุษย์ต่างก็ต้องมีความหวังด้วยกันทั้งนั้น เพียงแต่มันน่าเศร้าที่ความหวังของมนุษย์กลุ่มหนึ่งกลับถูกลดขนาดให้เล็กลงจนเกือบเรียกได้ว่าแทบไม่มี

ที่มา (www.thematter.co , 2561)

2.6 ช่างภาพที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

2.6.1 aaron draper

รูปที่ 3 aaron draper

ที่มา (www.aarondraper.com ; 2557)

Aaron Draper ทำงานเป็นช่างภาพเชิงพาณิชย์มานานกว่า 15 ปีและนำมาซึ่งความเป็นมืออาชีพในระดับจิตวิญญาณของการทำงานร่วมกันและจรรยาบรรณในการทำงานที่เหนือชั้นในการทำงานของแต่ละงาน Draper มีสายตาแหลมคมสำหรับการแก้ไขปัญหาและสนับสนุนวิธีการที่ก้าวหน้าและสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่องการถ่ายภาพ การใช้เวลาหลายปีในฐานะนักเขียน คุณสมบัติของหนังสือพิมพ์ช่วยขัดเกลาความรู้สึกที่แข็งแกร่งของการเล่าเรื่อง ซึ่งเขาใช้การแปลเรื่องราวของลูกค้าให้เป็นภาพนิ่ง มีช่างภาพเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่มีความสามารถในการแปลข้อความด้วยคำพูดของลูกค้าให้เป็นภาษาภาพได้ นอกเหนือจากประสบการณ์วิชาชีพของเขาแล้ว Draper จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จาก California State University และปริญญาโทศิลปศาสตร์จาก Academy of Art University ใน San Francisco ความหลงใหลในการสื่อสารนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจในภาษาของเขา Draper พูดภาษาอิตาลีและสเปนและสนุกกับการโต้ตอบกับผู้คนจากหลากหลายวัฒนธรรม ชีวิตมืออาชีพและวิชาการของเขาผสมเข้ากับช่างภาพมืออาชีพที่พร้อมและมีความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าผู้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีวิสัยทัศน์ที่ต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ทักษะการสื่อสารและความรู้ที่ยอดเยี่ยมของเขาเป็นที่ประจักษ์จากการได้รับการแต่งตั้งเมื่อเร็ว ๆ นี้ในฐานะศาสตราจารย์ด้านการถ่ายภาพที่ California State University แรงบันดาลใจจากนักเรียนของเขาและความชื่นชมในการวิจารณ์การถ่ายภาพเขาได้เปิดตัวเว็บไซต์วิจารณ์การถ่ายภาพชื่อว่า ProfessionalPhotoCritique.org.

Draper เติบโตใน California ตอนเหนือในเมืองเล็ก ๆ และสนุกกับการเดินทางไปต่างประเทศ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างผลงาน

รูปที่ 4 Photographer Aaron Draper brings attention to homelessness in America with gorgeous portraits.

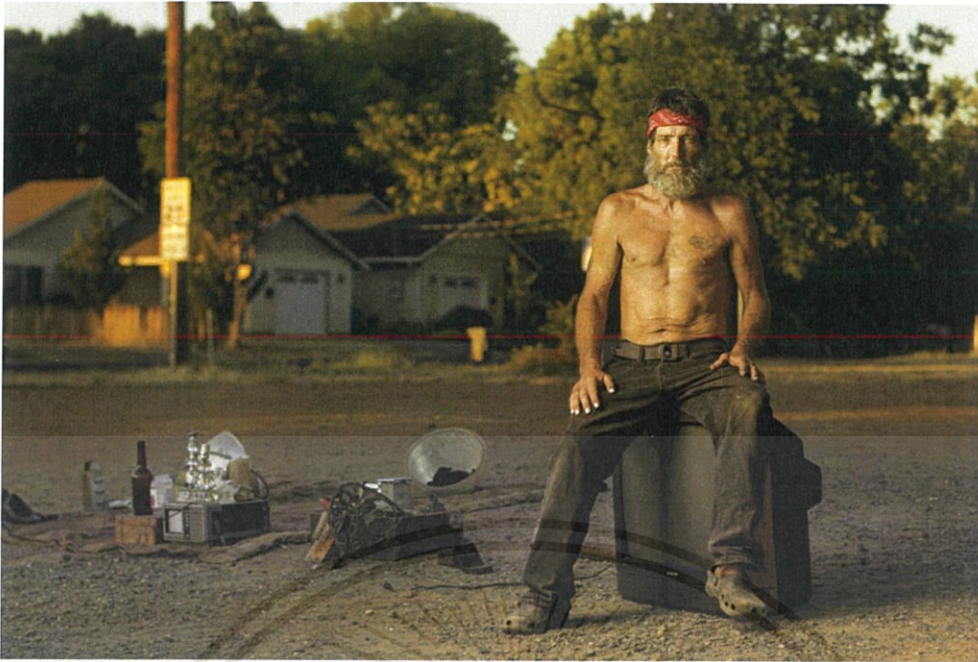
ที่มา (www.fstoppers.com , 2557)

รูปที่ 5 Aaron Draper seeks to capture their life with his portraits.

ที่มา (www.fstoppers.com , 2557)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5 Man poses with items he's collected on the streets.

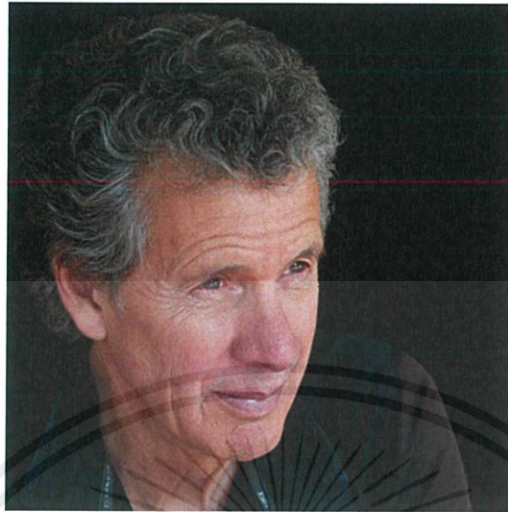
ที่มา (www.fstoppers.com , 2557)

ลักษณะผลงานของ aaron draper

จากผลงานของ aaron draper เราสามารถเห็นได้ว่า เขามีสายตาที่มองสิ่งรอบตัวให้สวยงามได้ และนำสิ่งเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดการสะท้อนมุมมองที่แปลกใหม่ เล่นกับแสงธรรมชาติได้ดี และการจัดแสงของเขาดูเป็นธรรมชาติ แต่ทรงพลัง มีการใช้สิ่งรอบตัวให้เป็นประโยชน์กับงาน ทำให้ภาพดูมีชีวิต เขาสามารถสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นที่สะดุดตาให้คนหยุดมองและคิดตามได้ อย่างที่เขาเคยพูด ภาพหนึ่งภาพมีค่าหนึ่งพันคำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.2 Phil borges

รูปที่ 6 Phil borges

ที่มา (www.philborges.com , 2561)

เป็นเวลานานกว่ายี่สิบห้าปีที่แล้วที่ Phil Borges ได้บันทึกวัฒนธรรมของชนเผ่าและชนเผ่าพยายามสร้างความเข้าใจถึงความท้าทายที่พวกเขาเผชิญ ผลงานของเขาจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ทั่วโลกและหนังสือที่ได้รับรางวัลของเขา ตีพิมพ์ในสี่ภาษารวมถึงภาพบุคคลทิเบต, วิญญาณที่ยินยง, ผู้หญิงมีอำนาจและทิเบต วัฒนธรรมบนขอบ เขาได้จัดทำรายการสารคดีโทรทัศน์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชนพื้นเมือง การค้นพบและช่องทางภูมิศาสตร์แห่งชาติ Phil ยังบรรยายและสอนในระดับสากล

โครงการล่าสุดของ Phill ชื่อ CRAZYWISE สำรวจความเกี่ยวข้องของการปฏิบัติและความเชื่อแบบดั้งเดิมของ Shamanic กับพวกเราที่อาศัยอยู่ในโลกสมัยใหม่ CRAZYWISE มุ่งไปที่ชายหนุ่มที่ดิ้นรนกับความมีสติ ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิตที่มีชื่อเสียงระดับโลก และขบวนการผู้รอดชีวิตที่กล้าหาญ ล้วนท้าทายระบบสุขภาพจิตในยามวิกฤต รายการ Stirring the Fire ของ Phil สร้างสารคดีสั้นหลายเรื่อง หนังสือและนิทรรศการที่แสดงให้เห็นถึงผู้หญิงที่ไม่ธรรมดาทั่วโลกที่กำลังฝ่าอุปสรรคและอนุสัญญาทางเพศเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน

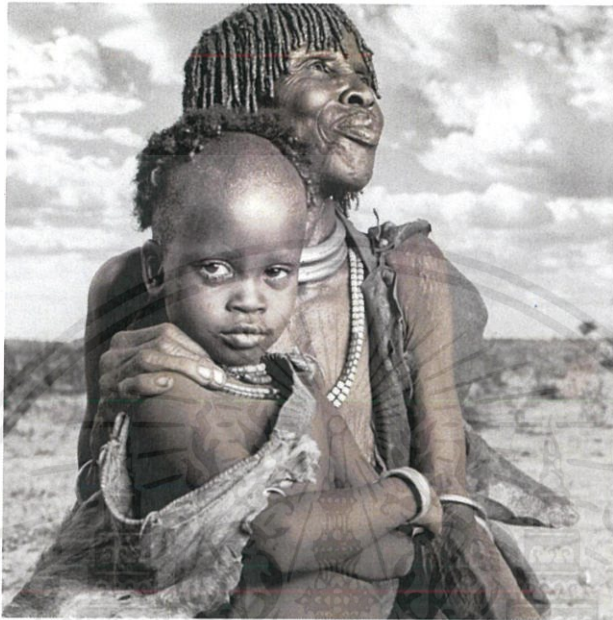
ในปี 2000 Phill ก่อตั้งสะพานเพื่อทำความเข้าใจ โปรแกรมห้องเรียนออนไลน์ที่เชื่อมโยงเยาวชนทั่วโลกผ่านการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มความเข้าใจข้ามวัฒนธรรมและช่วยสร้างความรู้สึว่าเป็นพลเมืองโลกให้เยาวชน เขายังได้ร่วมก่อตั้ง Blue Earth Alliance, 501c3 ที่สนับสนุนโครงการถ่ายภาพโดยมุ่งเน้นไปที่วัฒนธรรมที่ใกล้สูญพันธุ์และสภาพแวดล้อมที่ถูกคุกคาม Phil สำเร็จการศึกษาจากเอกสารเป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

University of California ในฐานะ Regents Scholar ในปี 1969 และได้รับเกียรติจาก University of California Medal อันทรงเกียรติในปี 2004 เขาอาศัยอยู่กับครอบครัวใน Seattle.

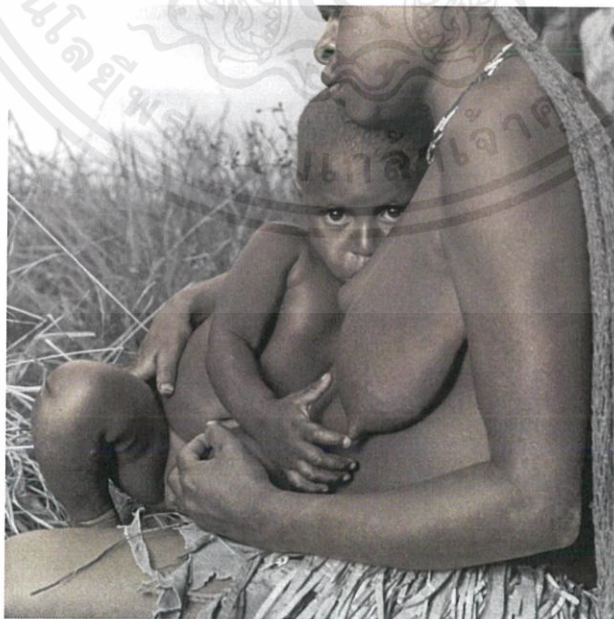
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างผลงาน

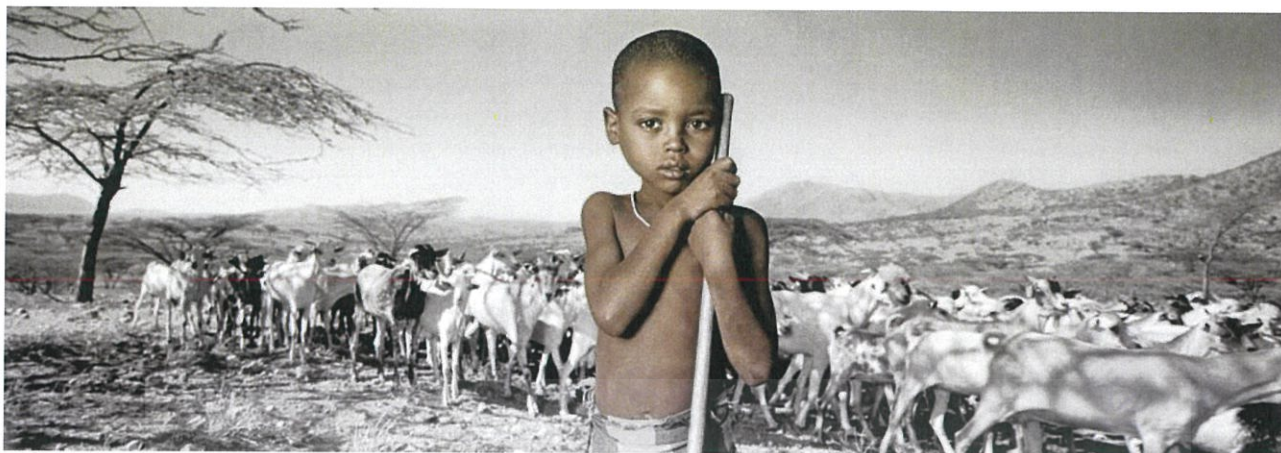
รูปที่ 8 GABO & GOITI / Turmi , Ethiopia

ที่มา (www.philborges.com , 2561)

รูปที่ 9 EKEBA & ERAK / KOKUBAN , Irian taya

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในทางวิชาการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 10 KINESI / Mt. Nyiru Kenya

ที่มา (www.philborges.com , 2561)

รูปที่ 11 DAPAN /Noragara Irian Jaya

ที่มา (www.philborges.com , 2561)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะผลงานของ Phil borges

จากผลงานของ Phil borges ทำให้เห็นการโฟกัสที่ดวงตาของแบบทำให้ภาพดูทรงพลัง การถ่ายทอดผลงานออกมาด้วยความรู้สึกจริงๆของแบบ อารมณ์ของภาพยิ่งทำให้น่ามอง การจัดองค์ประกอบที่ให้แบบเด่นที่สุดในภาพ แววดา สีหน้า ท่าทางแบบดูเป็นธรรมชาติ ทำให้ภาพดูน่าหลงใหล

2.7 สรุปและวิเคราะห์ผลงานของช่างภาพ

จากการที่ข้าพเจ้าได้ทำการวิเคราะห์การทำงานและผลงานของช่างภาพสามารถสรุปผลออกมาได้ ดังนี้ ว่าช่างภาพทั้งสองคนมีความเหมือนกันตรงที่ใช้การโฟกัสไปที่สายตาของแบบ ดึงสีหน้าแววดาและอารมณ์ของแบบออกมาได้อย่างชัดเจน เน้นเทคนิคจัดแสงที่เป็นธรรมชาติ และใช้สิ่งรอบตัวสร้างบรรยากาศให้กับงานได้ดี โดยการจัดแสงแต่องค์ประกอบภาพข้าพเจ้าจะนำหลักการของ aaron draper มาใช้เป็นหลัก ส่วนการแสดงสีหน้า อารมณ์ของแบบข้าพเจ้าจะนำแนวทางของ Phil borges มาใช้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเหมาะสมจึงอยากใช้จุดเด่นข้างต้นทั้งหมดนี้ สร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าให้ออกมาตามแบบที่ตั้งใจให้สมบูรณ์ที่สุด

บทที่ 3

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1 ขั้นตอนการวางแผน

เริ่มโดยการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูล และทำการสำรวจจำนวนคนไร้บ้านในสถานที่ต่างๆดังนี้

1. สถานีรถไฟหัวลำโพง
2. ถนนราชดำเนิน
3. สนามหลวง
4. เขาวราช
5. ถนนข้าวสาร

จากนั้นก็เข้าไปสอบถามข้อมูลจากคนในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ที่ดูแลพื้นที่บริเวณนั้น จากนั้นก็ทำการสัมภาษณ์คนไร้บ้านบริเวณดังกล่าวประมาณ 2-3 คน เพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน

3.2 ขั้นตอนการเก็บภาพผลงาน

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการถ่ายงานที่กำหนดเวลาไม่ได้ชัดเจน ไม่สามารถเตรียมการที่เจาะจงได้ว่าต้องการถ่ายคนไหน ต้องอาศัยการสังเกตและโชคช่วย กล่าวคือ คนไร้บ้านไม่อยู่ที่ใดที่หนึ่งถาวร จะย้ายที่อยู่ไปเรื่อยๆ หาตัวได้ยาก การถ่ายจึงต้องเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา เมื่อเจอคนไร้บ้านเราต้องเข้าหาแล้วบอกจุดประสงค์ของงานเราให้เขายอมรับและยินยอมให้ถ่าย การถ่ายจึงต้องอาศัยความรวดเร็วและจำนวนน้อย

ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 1

รูปที่ 12 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 1 ใช้งานเพื่อการศึกษา รูปที่ 13 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 1
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทำงานครั้งที่ 1 ได้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1-2 กุมภาพันธ์ เริ่มจากเดินสังเกตว่าคนไร้บ้านเขานอนกันยังไง มีที่ไหนบ้างที่อยู่กันเป็นกลุ่ม และไม่เสี่ยงอันตราย จากนั้นก็เข้าไปสอบถามข้อมูลและขอถ่ายภาพ จากการทำงานพบว่าแต่ละสถานที่แสงไม่เท่ากัน ทำให้ควบคุมแสงได้ยากมาก ในการทำงานครั้งที่ 1 ได้มีการส่งภาพให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจารณ์และรับฟังคำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการทำงานครั้งต่อไป

ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 2

รูปที่ 13 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 2

รูปที่ 14 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 2

รูปที่ 15 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทำงานครั้งที่ 2 วันที่ 1-2 มีนาคม ในการทำงานครั้งนี้การควบคุมแสงยังเป็นไปได้ไม่ดีมาก อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกคนบอกให้ระวังเรื่ององค์ประกอบและการเลือกคนเพราะบางคนก็ดูเหมือนไม่ใช่คนไร้บ้าน เรื่องแสงยังต้องปรับปรุง

ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 3

รูปที่ 16 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 3

รูปที่ 17 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 3

รูปที่ 18 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 19 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 3

สรุปผลการทำงานครั้งที่ 3 ทิศทางแสงเริ่มไปได้ตามที่คิดไว้ การพูดคุยกับคนไร้บ้านเริ่มรู้แนวทางที่จะเข้าไปทักทายโดยไม่ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกโดนคุกคาม คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควรปรับเรื่ององค์ประกอบและแสงให้ทุกภาพไปในทิศทางเดียวกันกว่านี้

ภาพถ่ายที่ได้จากการทำงานรอบที่ 4

รูปที่ 20 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 4

รูปที่ 21 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 4

รูปที่ 22 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 4

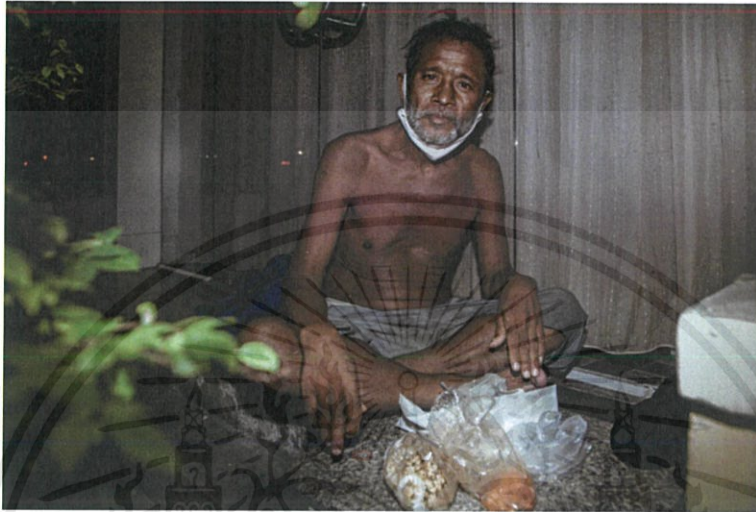
รูปที่ 23 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 4

รูปที่ 24 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือใช้เพื่อการพาณิชย์โดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทำงานครั้งที่ 4 ภาพถ่ายไปในทางที่ดีขึ้น มีภาพบางภาพที่นำมาใช้งานไม่ได้ แต่ได้
ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำเรื่องเดิม คือการวางองค์ประกอบและเรื่องแสง

การถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

รูปที่ 25 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

รูปที่ 26 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 27 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

รูปที่ 28 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

รูปที่ 29 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

รูปที่ 30 ภาพถ่ายที่ได้จากการเก็บภาพผลงานรอบที่ 5

สรุปผลการทำงานครั้งที่ 5 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19 และมีมาตรการเคอร์ฟิว ทำให้การทำงานเป็นไปได้ยากลำบากมากขึ้นกว่าเดิม สถานที่ที่เคยมีคนไร้บ้านอยู่จำนวนมาก พอเจอสถานการณ์เช่นนี้ทำให้หาตัวได้ยากมากกว่าเดิม ต้องอาศัยเดินหาและคอยสังเกตุดูเป็นเวลานาน การทำงานจึงล่าช้ามากกว่าเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ลงไว้ในสื่อบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การเลือกภาพและการจัดตำแหน่งของภาพ

รูปที่ 31 ภาพที่คัดเลือกทั้งหมด

ในการเลือกภาพของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าได้เริ่มจากการเลือกผ่านไฟล์ภาพในคอมพิวเตอร์จะดูองค์ประกอบของภาพเป็นหลัก ให้คนเด่นและตามด้วยสภาพแวดล้อมรอบๆตัวหรือสัมภาระที่เขาคนนั้นพกติดตัวไปทุกที่ เลือกลักษณะท่าทางของแบบแต่ละภาพให้ใกล้เคียงกัน ไม่โดดไปกว่ากันมาก เมื่อนำมารวบรวมกันแล้วให้ดูไปในทิศทางเดียวกันให้มากที่สุด จำนวนภาพจริงทั้งหมดจึงอยู่ที่ 15 ภาพ

3.4 การตกแต่งภาพ

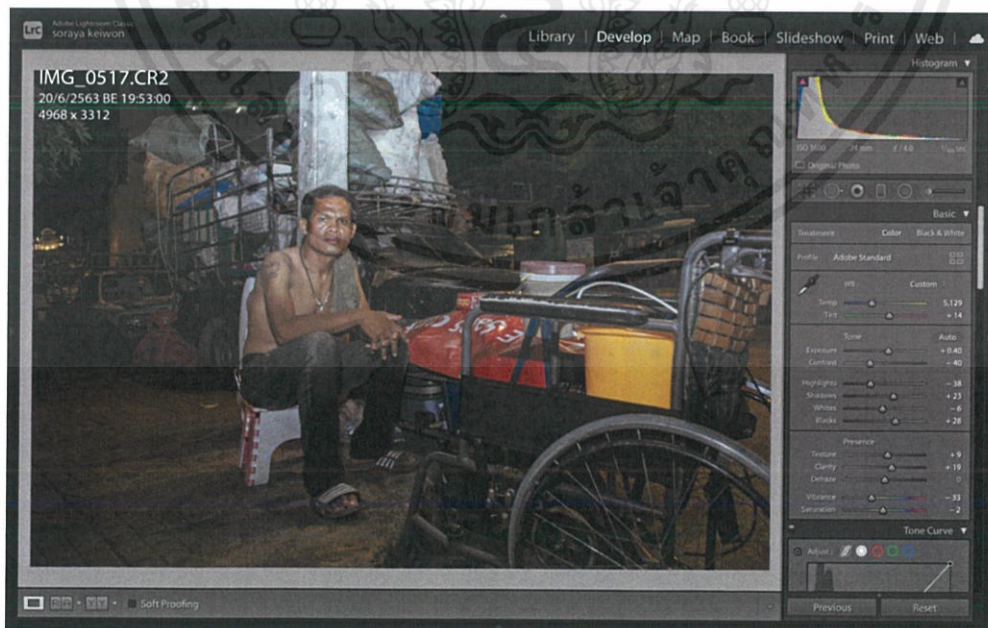
เนื่องด้วยภาพแต่ละภาพสภาพแสงแตกต่างกันมาก และค่อนข้างมืด ทำให้ต้องทำการตกแต่งเยอะเป็นพิเศษ พยายามทำให้ทุกภาพออกมาในสภาพแสงและสีไปในทางเดียวกัน การดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในขอบเขตของ Application Adobe Lightroom และ Adobe Photoshop

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างการแก้ไขแสงและโทนสีในภาพ

รูปที่ 32 ภาพก่อนและหลังการตกแต่ง

รูปที่ 33 ภาพการปรับสีโทน และแสงเฉพาะจุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลงานจริง

รูปที่ 34 ผลงานจริงภาพที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 35 ผลงานจริงภาพที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 36 ผลงานจริงภาพที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 37 ผลงานจริงภาพที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 38 ผลงานจริงภาพที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 39 ผลงานจริงภาพที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 40 ผลงานจริงภาพที่ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 41 ผลงานจริงภาพที่ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 42 ผลงานจริงภาพที่ 9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 43 ผลงานจริงภาพที่ 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 44 ผลงานจริงภาพที่ 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 45 ผลงานจริงภาพที่ 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 46 ผลงานจริงภาพที่ 13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 47 ผลงานจริงภาพที่ 14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 48 ผลงานจริงภาพที่ 15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 สรุปผลการทำงาน

ผลงานที่ออกมาเป็นที่น่าสนใจ ตรงกับที่คาดหวัง กล่าวคือประสบความสำเร็จในการพัฒนาภาพถ่ายที่มีอยู่เดิม ให้มีความน่าสนใจ มีการใช้มุมมองเชิงศิลป์เข้ามาช่วยส่งเสริมงานให้ออกมาดูสวยงาม ทั้งนี้การทำงานจะออกมาราบรื่นและประสบความสำเร็จนั้น เป็นเพราะมีการศึกษาข้อมูลละเอียดถี่ถ้วนอย่างบ่อยครั้ง การวางแผนและการเตรียมการวันเวลาที่รอบคอบ เป็นระบบ มีการเข้าพบที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ และให้เวลากับการทำงาน ทำให้ผลออกมาได้ด้วยดี

5.2 ปัญหาในการทำงานและวิธีการแก้ไข

ปัญหาที่พบในการทำงานของข้าพเจ้าส่วนใหญ่คือ 1) การเข้าหาและพูดคุยกับคนไร่บ้าน ซึ่งพวกเขาพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการคุยกับคนแปลกหน้า แล้วยิ่งเข้าไปขอถ่ายภาพแล้วนั้น ส่วนใหญ่จะไม่ให้ความร่วมมือมากนัก 2) เรื่องความปลอดภัย สถานที่ที่มีคนไร่บ้านอาศัยอยู่ส่วนมากเป็นที่โคจร มีด ต้องคอยระวังตัวและมีเหวพริบอยู่ตลอดเวลา 3) เรื่องสภาพแสง สถานที่แต่ละที่นั้นแสงค่อนข้างมืด ถ่ายงานได้ลำบาก บางสถานที่แคบมาก ไม่สามารถถ่ายเก็บบรรยากาศรอบๆได้

ทั้งหมดนี้คือปัญหาส่วนใหญ่และวิธีการแก้ไขที่ข้าพเจ้าพบขณะทำงานโครงการศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้

5.3 ข้อเสนอแนะ

เมื่อคิดถึงการถ่ายภาพพอร์ตเทรตในเชิงสารคดีแล้ว ข้อดีก็คือเราได้ศึกษาเรื่องราวของสิ่งที่จะทำจริงๆ ต้องศึกษาข้อมูลให้ลึกที่สุด จะหาข้อมูลที่เป็นเท็จไม่ได้ ทั้งนี้ยังเป็นวิธีที่ทำให้ตัวเองพัฒนาการถ่ายภาพและการพูดคุยไปในตัว ต้องไวเพราะมีโอกาสที่จะถ่ายซ้ำได้เลย

5.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่ได้รับในการทำโครงการศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ของข้าพเจ้า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ใจความหลักดังนี้

1. รู้จักกล้าแสดงออก พูดคุยกับคนแปลกหน้า เอาชนะความกลัวของตนเอง ก้าวข้ามปัญหาในทุกๆด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. รู้จักแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แน่ใจว่าในทุกโครงการ เราทุกคนจะต้องเผชิญหน้ากับปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องแก้ไขให้ทันเวลาที่ ศิลปินพณธขึ้นนี้ก็เช่นกัน ข้าพเจ้าก็ประสบกับสถานการณ์ที่ถูกบีบบังคับให้ต้องแก้ไขให้ทันเวลาที่และมีประสิทธิภาพ

3. รู้จักความอดทน อดทนต่อการรอคอย กับคนแปลกหน้า กับคำพูดจาที่ไม่เข้าหู ต้องละเอียดกับทุกสถานการณ์ที่เข้ามา ช่วยให้ข้าพเจ้ามีสติและสมาธิมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

สาเหตุของการเป็นคนไร้บ้าน : กรุงเทพธุรกิจ มีเดีย , 2563 เข้าถึงได้จาก

: <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/632987>

วิถีชีวิตของคนไร้บ้าน บทความ ,โครงการพัฒนาศักยภาพนักสื่อสาร , 2558 เข้าถึงได้จาก

: <https://voicelabour.org/ชีวิตคนไร้บ้าน-กับสังคม/>

'คนไร้บ้าน' ท่ามกลางโควิด-พรก.ฉุกเฉิน มาตรการดูแลช่วยเหลือ 'ภาครัฐ-เอกชน' , 2563 เข้าถึงได้จาก

: <https://www.thaipost.net/main/detail/64448>

หนังสือ “โลกของคนไร้บ้าน” โดยบุญเลิศ วิเศษปรีชา , 2561 เข้าถึงได้จาก

: <https://thematter.co/thinkers/homeless-world/51863>

aaron draper (2014). BIOGRAPHY Retrieved from

: <https://aarondraper.com/#!/BIO>

Phil Borges (2018). BIOGRAPHY Retrieved from

: <http://philborges.com/about>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล นางสาวโสธยา เขียวอ่อน
 วัน/เดือน/ปีเกิด 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541
 ที่อยู่ 25/1 หมู่ 3 ตำบล โคกตูม อำเภอ เมืองลพบุรี จังหวัด ลพบุรี 15210
 E-mail toeyysots@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมตอนต้น
 จากโรงเรียนซอยสามสายสี่ซ้าย จังหวัดลพบุรี
 พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
 จากโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
 พ.ศ. 2559 เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้